

NIEUWE REGELS TIJDELIJKE WERKLOOSHEID VANAF 2013

De voorbije weken is er heel wat gediscussieerd over het systeem van economische werkloosheid. Er is onlangs een wetgeving goedgekeurd waardoor ondernemingen die te veel beroep doen op deze vorm van schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst, verplicht zullen worden om een bijdrage te betalen aan de RSZ. Immers, wanneer een onderneming tijdelijke werkloosheid inroept, moet er geen loon meer betaald worden en wordt er een werkloosheidsuitkering toegekend. De nieuwe reglementering trad in werking trad op 1 januari 2013.

.....
Chris Botterman, hoofd Sociale Zaken Boerenbond

Verwittigingsprocedure

Vooraleer de werkgever een beroep kan doen op een systeem van tijdelijke werkloosheid, moet hij een bepaalde meldings- en verwittigingsprocedure volgen. Neem hierover contact op met je sociaal secretariaat. In ons arbeidsrecht kennen we drie vormen van tijdelijke werkloosheid:

- een schorsing van de arbeidsovereenkomst wegens het weer dat verder werken niet toelaat (onwerkbaar weer);
- de tijdelijke werkloosheid om economische redenen;
- de tijdelijke onderbreking van de tewerkstelling wegens een technische stoornis (bv. een machinebreuk).

Verplichte aanvullende vergoeding door de werkgever

Wanneer er een beroep wordt gedaan op tijdelijke werkloosheid, hoeft de werknemer geen arbeidsprestaties te verrichten. Om deze reden moet er dan

ook geen loon betaald worden door de werkgever. De werknemer kan aanspraak maken op de toekenning van een tijdelijke werkloosheidsuitkering van de RVA.

In het ontwerp van het interprofessioneel akkoord van december 2010 is er sprake van een toenadering van de statuten van arbeiders en bedienden. Er is dan ook een vorm van 'tijdelijke werkloosheid' ingevoerd voor bedienden. Daarnaast werd er ook iets aangepast wat de arbeiders betreft. Sinds 1 januari heeft elke arbeider recht op een supplement van 2 euro voor elke dag van tijdelijke werkloosheid. Dit geldt dus voor de 3 eerder genoemde systemen: economische werkloosheid, slecht weer en technische stoornis. In de wet is voorzien dat, wanneer de betaling zou worden overgenomen door een sociaal fonds, de werkgever niets betaalt. De situatie in de land- en tuinbouwsector is vrij complex omdat de situatie nogal verschilt van deelsector

tot deelsector. Bovendien is de tussenkomst van het bevoegde sociaal fonds niet altijd identiek. Dit heeft te maken met het feit dat we hier spreken over een aantal collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO's) die dateren uit de jaren 70 en 80. Deze CAO's bestaan nog altijd. We overlopen hierna de verschillende deelsectoren.

Actuele toestand tijdelijke werkloosheid

In de tuinbouw (PC 145 Tuinbouw) moeten we een onderscheid maken naargelang de deelsector.

PC 145.040 Tuinaanleg

In de tuinaanleg is er alleen een aanvullende vergoeding van 6,20 euro voor werkloosheid wegens slecht weer en dit voor maximaal 40 dagen per jaar. De betaling gebeurt door het sociaal fonds Tuinaanleg. Deze aanvullende vergoeding wordt alleen voorzien voor de werknemers met ten minste zes maanden anciënniteit. De aanvraag

moet gebeuren door de werkgever bij het sociaal fonds Tuinaanleg. Voor de andere vormen van tijdelijke werkloosheid is er tot op heden geen sectorale afspraak. Voor de werkloosheid om economische redenen en technische stoornis moet er sinds 1 januari ook een aanvulling van 2 euro per dag betaald worden door de werkgever. Dit geldt ook voor de dagen van werkloosheid wegens slecht weer die de 40 dagen per jaar overschrijden en voor de werknemers die nog geen zes maanden in de onderneming werken.

Andere tuinbouwsectoren

Voor de bloemisterij, boomkwekerij, fruitteelt en groenteteelt is er een algemene CAO afgesloten op 29 juli 2005. Deze CAO voorziet alleen in een aanvulling bij economische werkloosheid, niet bij slecht weer en technische stoornis. De aanvullende vergoeding wordt alleen toegekend aan werknemers met minstens 10 jaar anciënniteit in de onderneming en dit voor maximaal 40 dagen werkloosheid per jaar. De vergoeding bedraagt 5 euro per dag. De vergoeding moet door de werkgever zelf betaald worden en kan niet gerecupereerd worden bij het sociaal fonds Tuinbouw. Voor sommige deelsectoren bestaan er nog oudere CAO's die dateren uit de vorige decennia en die ook nog van toepassing zijn. Voor alle duidelijkheid overlopen wij dan ook de verschillende sectoren.

PC 145.010 Bloemisterij: er is geen bijzondere regeling buiten de algemene CAO van juli 2005 die hierboven vermeld is. Dit betekent dat er in alle situaties waar de CAO niet van toepassing is 2 euro per dag moet betaald worden door de werkgever. Voor arbeiders met ten minste 10 jaar dienst die economisch werkloos zijn, moet 5 euro extra betaald worden voor 40 dagen.

PC 145.030 Boomkwekerij: voor de boomkwekerij geldt er nog een CAO van 18 mei 1978. Die voorziet in een aanvullende uitkering werkloosheid van 2,48 euro per dag en dit voor alle vormen van tijdelijke werkloosheid. De uitkering wordt toegekend voor de volledige duur van de werkloosheid. Er is wel voorzien dat alleen werknemers met ten minste 3 maanden anciënniteit in de boomkwekerijsector aanspraak kunnen maken op deze aanvulling. Het is de werkgever die de aanvulling moet betalen. Er is geen recuperatie voorzien bij het sociaal fonds Tuinbouw. Voor de boomkwekerijsector is er dus in de

Tabel - Actuele toestand tijdelijke werkloosheid per sector (in euro)

	Slecht weer	Technische stoornis	Economische werkloosheid
PC 144 Landbouw (CAO 13 november 2009)	6,20	6,20	6,20
PC 145.030 Boomkwekerij (CAO 18 mei 1978)	2,48	2,48	2,48
PC 145.050 Fruitteelt (CAO 18 juni 1987)	1,98	1,98	1,98
PC 145.060 Groenteteelt (CAO 18 juni 1987)	2,97	2,97	2,97

meeste gevallen geen probleem. Er is al voldaan aan de nieuwe regels, behalve wat de werknemers betreft die nog geen 3 maanden zouden werken in de subsector. Dit alles geldt ook voor de bosboomkwekerijen.

Overzicht vanaf 1 januari 2012

Het is voor de werkgevers belangrijk om met deze aangepaste regels rekening te houden. Uit het overzicht (zie tabel) blijkt dat er nagenoeg geen probleem is voor de boomkwekerij en voor de groenteteelt. Enkel de fruitteelt zit 0,02 euro onder de nieuwe bedragen. Voor de bloemisterij is er wel een vrij grote verandering. De nieuwe regeling moet daar integraal toegepast worden. Ook voor de tuinaanleg moet er met de nieuwe regels rekening gehouden worden.

Vooraf: voor alle sectoren van de tuinbouw (bloemisterij, boomkwekerij, fruitteelt en groenteteelt: CAO 29 juli 2005): na 10 jaar dienst, bij economische werkloosheid, voor de eerste 40 dagen: 5 euro te betalen door de werkgever.

Nieuw vanaf 2013: responsabiliseringsbijdrage

Vanaf 1 januari 2013 zullen werkgevers die te veel gebruik maken van tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen een responsabiliseringsbijdrage moeten betalen aan de RSZ. Ook de land- en tuinbouwsector vallen onder het toepassingsgebied van de nieuwe regelegeving. Het is belangrijk te onderstrepen dat deze bijzondere bijdrage dus niet geldt voor tijdelijke werkloosheid vanwege slecht weer of technische stoornis.

De jaarlijkse bijdrage wordt berekend op basis van het aantal werkloosheidsdagen (door economische redenen) dat in het voorafgaande jaar is aangegeven aan de RSZ. Indien men komt aan meer dan 110 dagen per werknemer, zal er een bijzondere bijdrage verschuldigd zijn. Deze bijdrage zal voor het eerst verschuldigd zijn in 2013 op basis van de aangegeven dagen werkloosheid voor 2012. Wanneer de bijdrage verschuldigd

is, zullen de werkgevers het betalingsbericht vanwege de RSZ ontvangen in de komende maanden.

Formule

Bij de berekening zal de volgende formule gebruikt worden, en dit per arbeider waarvoor tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen is ingeroepen in 2012:

$$((a - 110) + (a - 130) + (a - 150) + (a - 170) + (a - 200)) \times n$$

a = het aantal dagen economische werkloosheid dat per arbeider is aangegeven in het voorgaande jaar

n = het forfaitaire bedrag dat moet betaald worden en dat 20 euro bedraagt.

Voor zover de berekening via de formule een negatief resultaat oplevert, is er natuurlijk geen vergoeding verschuldigd. Wanneer een werkgever in 2012 bv. 90 dagen economische werkloosheid heeft aangegeven voor een arbeider, zal er geen responsabiliseringsbijdrage verschuldigd zijn. Een werkgever die in 2012 daarentegen 153 dagen economische werkloosheid heeft aangegeven, zal voor die arbeider de volgende vergoeding moeten betalen:

$$(43 + 23 + 3) \times 20 = 1.380 \text{ euro.}$$

De verschuldigde bijdrage zal geïnd worden door de RSZ en de betaling is onderworpen aan dezelfde regels als de betaling van de gewone sociale bijdragen. Dit houdt in dat er bij laattijdige betaling bijdrage-opslagen en intresten aangerekend zullen worden.

Conclusie

Het toepassen van tijdelijke werkloosheid gaat gepaard met een aantal bijzondere omkaderingsregels. De werkgever zal in alle omstandigheden ook zelf een bijdrage aan de werknemer moeten betalen. Daarnaast is er vanaf 1 januari 2013 nu ook de responsabiliseringsbijdrage die voor het eerst opgevraagd zal worden vanaf juli 2013.

Waakzaamheid is dus geboden. ■